

XLIV.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov, angaaende en for Kjøbstad og Land fælles, overordnet kommunal Bestyrelse m. v.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 18de Marts 1864.)

Nærværende Lovudkast har saa ofte været behandlet i Rigsdagens forskjellige Afdelinger, og er der blevet underkastet en saa udførlig og grundig Prøvelse, at det turde være unødvendigt at gaae ind paa en Drøftelse af Udkastet i dets Heelhed eller Sagens almindelige Side, og Udvalget har derfor indskrænket sig til at fremsætte de Grindringer, som det har fundet Anledning til at gjøre ved Udkastets enkelte Paragrafer.

ad § 1.

Forsaaendigt det her er foreskrevet, at hvert Amt skal danne en Amtsradsreds, har det i Udvalget været gjort til Gjenstand for Overveielse, om det ikke vilde være hensigtsmæssigt, at der gaves Amtsradsredene et større territorialt Omraade, saaledes navnlig at flere Amtter forenedes til een Amtsradsreds. En saadan Foranstaltning vilde nemlig ikke alene medføre Formindskelse som af Statskassens, saa og af Amtsradsredenes Udgifter, men tillige Besparelse af Tid og Kræfter foruden andre Fordele i administrativ Henseende. Udvalget skjønner derhos ikke rettere, end at ligesom en saadan Forening, som bekjendt, allerede er besluttet for tvende ydste Amters Bedkommende, saaledes kunde en lignende Forening ogsaa gennemføres for andre Amters Bedkommende. Naar Udvalget desuagtet ikke herom fremsætter Endringsforslag, da har dette sin Grund deri, at vi erkjende, deels at Tiden til at gennem-

føre denne Foranstaltning endnu ikke er kommen, idet navnlig den paatænkte Omordning af Retspleien og den i Forbindelse dermed staaende Administration kunde erholde en ikke uvæsentlig Indflydelse paa Sagens Ordning, deels at der overhovedet ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Foranstaltningen lader sig gennemføre, og i alt Fald i hvilket Omfang, vil være at tage saadanne Hensyn, som det alene staaer i Regjeringens Magt at tage, og Udvalget har derfor troet at burde indskrænke sig til disse Bemærkninger.

ad § 2.

Forhandlingerne om denne Paragraf har i Udvalget fremkaldt forskjellige Spørgsmaal.

Først og fremmest er der saaledes reist Spørgsmaal om, hvorvidt den i Paragrafens første Affnit givne Bestemmelse, at Amtmanden skal være sødt Medlem af Amtsradet og derhos dets Formand, kan bestaae med det i Grundlovens § 96 givne Bud. Der er nemlig der givet Kommunerne Tilfagn om, at der ved Lov skal blive tillagt Kommunerne Ret til under Statens Tilfagn selvstændig at styre deres Anliggender. Men denne Bestemmelse vil, saavidt Udvalget skjønner, ikke stee Fyldest, naar Amtmanden, som saadan, skal have baade Sæde og Stemme i Amtsradet, ja, endog som Formand lede dets Forhandlinger. Kommunerne kunne da ikke siges selvstændigen at styre deres An-